

12-mavzu Sohada raqamli ta'limdan foydalanib infografikalarni shakllantirish

Ishning maqsadi - infografikani yaratish, ulardan ta'lim tizimida foydalanish bo'yicha bilim va ko'nikmalarni takomillashtirish. Vebinar, onlayn ma'ruza, «blended learning», «flipped classroom» texnologiyalarini amaliyotga joriy etish, masofaviy ta'lim platformalari va ulardan foydalanib, ta'lim jarayonlarini tashkil etish bo'yicha bilim va ko'nikmalarni takomillashtirish.

Infografika - bu axborot, ma'lumotlar va bilimlarni taqdim etishning grafik usuli bo'lib, uning maqsadi murakkab ma'lumotlarni tez va aniq taqdim etishdir.

Infografika afzaalliklari

Axborot dizayni - bu ergonomikani, funksionallikni, insonning axborotni idrok etishining psixologik mezonlarini, axborotni taqdim etishning vizual shakllari estetikasini va boshqa omillarni hisobga olgan dizaynning birsohasi hisoblanib, badiiy-texnik dizayn va turli xil ma'lumotlarni taqdim etish amaliyotidir.

Infografika axborot dizayni

Infografika toifalari

1. Axborot taqdimoti ko‘rinishi bo‘yicha:

- rasmlardagi raqamlar – raqamli ma’lumotlarni yoritib berish imkonini beradi;
- kengaytirilgan ro‘yxat – statistika, xronologiya, shunchaki faktlar to‘plami;
- jarayon va istiqbol – murakkab jarayonni tasavvur qilish yoki ba’zi bir istiqbollarni ta’minalash uchun xizmat qiladi. Raqamli ma’lumotlar umuman bo‘lmasligi mumkin.

2. Axborotni ko‘rsatish usuli bo‘yicha:

statik – ko‘pincha animasion elementlarsiz bitta slayd. Infografikaning eng oddiy va keng tarqalgan turi;

dinamik – animasion elementlari bo‘lgan infografika. Quyidagilarga bo‘linadi:
interfaol – animasion elementlarni o‘z ichiga oladi, foydalanuvchilar (u yoki bu darajada) dinamik ma’lumotlar bilan o‘zaro aloqada bo‘lishlari mumkin. Ushbu turdagи infografika sizga ko‘proq ma’lumotni bitta interfeysda tasavvur qilish imkonini beradi;

videoinfografika – bu ma’lumotlar, illyustrasiyalar va dinamik matnlarning vizual tasvirlarini birlashtirgan qisqa video ketma-ketlik.

3. Manba turi bo‘yicha:

analitik infografika – analitik materiallar asosida tayyorlangan grafikalar;
yangiliklar infografikasi – tezkorlik bilan ma’lum yangiliklar uchun tayyorlangan infografika;

rekonstruksiya qilish infografikasi – biron bir voqyea haqidagi ma’lumotlar asosida, voqyealar dinamikasini xronologik tartibda qayta tiklaydigan infografika.

Infografik tamoyillar

Mavzuning muhimligi va dolzarbligi (infografika yaratilgan auditoriyaga yo‘naltirilganligi);

2. Soddalik va ixchamlik (Barcha to‘plangan ma’lumotlar saralanishi va faqat eng muhimi qoldirilishi kerak. Infografikaning asosiy maqsadi - aniq bir masalaga yoki muammoga oydinlik kiritish. Axborot va vizual elementlarning hajmini oshirilishi infografikani tushunishni qiyinlashtirishi mumkin) ;

3. Obrazlilik va ko'rgazmalilik (an'anaviy ma'lumotlar zerikarli va ba'zan ularni tushunish qiyin. Geometrik shakllar, grafikalar, diagrammalar, piktogramma va belgilardan foydalanish uzatilayotgan ma'lumotlarning tasvirini yaratishda va ma'lumotlarni tasavvur qilishda yordam beradi);

4. Ijodkorlik (Bu infografika va oddiy diagramma o'rtasidagi asosiy farq. Infografikangizni o'zingizning fikringizni bildirishingiz mumkin bo'lgan plakatda taqdim eting. Ammo, shu bilan birga, dizayn ham mos bo'lishi va masalaning ochilishini aks ettirishi kerak);

5. Ma'lumotlarning aniqligi (ma'lumotlar aniq va tizimli ravishda taqdim etiladi, asosiy g'oya aniq bo'lishi kerak);

6. Estetik jozibadorlik (uyg'unlik va mutanosiblik).

Infografikani loyihalash bosqichlari

Infografika yaratish bo'yicha xizmatlar

- **easel.ly.** Tayyor elementlar kutubxonasiga ega bo'lgan infografik muharrir. Har bir kishi o'zi uchun moslashtirilishi va tahrir qilishi mumkin. Xizmat bilan ishslash uchun avval siz qayd yozuvini yaratishingiz va tizimga kirishingiz kerak. Shundan so'ng, biz birinchi ishimizni yaratishni Get started degan binafsha rang plitkani bosish orqali boshlashimiz mumkin. Bu muharrirni ishga tushiradi, unda xizmatning barcha asosiy xususiyatlari maxsus shablonda aniq ko'rsatilgan.
- **Visual.lv.** Bir qator infografika yaratishga imkon beruvchi ajoyib vosita. Bunday holda infografika deyarli to'liq Twitter yoki Facebook ma'lumotlari kabi ijtimoiy ko'rsatkichlarga asoslangan bo'ladi. Ushbu xizmat quruq statistikani vizual va chiroylı infografikaga o'zgartiradi. Masalan, bu erda siz qiziq Venn diagrammalarini chizishingiz, Twitter -dagi akkauntlarning "duellarini" yaratishingiz, hashtaglarni tahlil qilish uchun grafikalar tuzishingiz va h.k. Bu bepul va ulardan foydalanish oson.
- **Canva.com.** Bannerlar, vizitkalar, illyustrasiyalar va plakatlarni yaratish uchun eng yaxshi onlayn muharrir. Ro'yxatdan o'tgandan so'ng

darhol sizga shablonni tanlash talab qilinadi. Siz taqdimot, blog grafikasi, Facebook boshlang'ich ekranı, plakat, taklifnomalar va bosh`qalarni tanlashingiz mumkin. Tayyor rasmni PNG yoki PDF formatida kompyuterlingizga saqlanishi mumkin.

Infografika yaratish bo'yicha xizmatlar

[Infogram.com](#) hanuzgacha nisbatan yangi xizmat bo'lib, uni amalga oshirish bosqichida bo'lgan ko'plab xususiyatlarga ega. Bepul interaktiv jadvallar va infografika yaratish uchun foydali vosita hisoblanadi.

[Creately.com](#) – professional ko'rinishga ega diagrammalar va dinamik diagrammalar yaratishda yordam beradigan foydalanuvchi uchun qulay vosita. Siz taklif qilingan diagramma turlarini tanlashingiz va diagramma yoki grafikangizni yaratish uchun ma'lumotlaringizni qo'shishingiz mumkin.

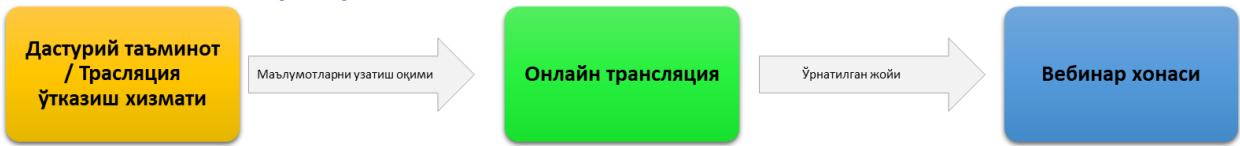
[Tagxedo.com](#). Ushbu xizmat matnni (mashhur atamalar, yangiliklar, shiorlar, hattoki sevgi izhorlarini) hayratlanarli tarzda yaratilgan so'z bulutlariga o'zgartiradi. So'zlar hajmi bo'yicha matnda tez-tez uchrab turishiga qarab farqlanadi. Siz bulutning har qanday shaklini tanlashingiz mumkin - qush, hayvon, yurak, turli xil narsalar va hatto inson yuzi shaklida. Bundan tashqari, matn va fon rangini, so'z yo'nalishini va boshqa variantlarni tahrirlashingiz mumkin.

[Cacoo.com](#) - bu infografikani yaratish uchun bepul vosita hisoblanadi. Sayt xaritasi, sahifa konturlari, Mind Maps va boshqalar kabi turli xil infografikalarni yaratishga imkon beruvchi foydalanuvchilarga qulay onlayn rasm chizish vositasidir. Mazkur xizmat infografikada real vaqtida hamkorlik qilish imkoniyatini beradi. Shunday qilib, bir vaqtning o'zida bir nechta foydalanuvchilar o'zlarining bloglariga bitta diagramma qo'shishlari yoki bir-birlari bilan bo'lishishlari mumkin. Ushbu vositadan foydalanish bepul. Ro'yxatdan o'tgandan so'ng rus tilidagi interfeys ochiladi.

VEBINAR, ONLAYN MA'RUZA, «BLENDED LEARNING», «FLIPPED CLASSROOM» TEXNOLOGIYALARINI AMALIYOTGA JORIY ETISH.

Vebinar ("webinar" inglizcha so'z bo'lib "Web-based seminar" so'z birikmasining ko'rinishi bo'lib, vebga asoslangan seminar, trening ma'nolarini anglatadi) – onlayn seminar, ma'ruza, taqdimotlarni jonli rejimda veb texnologiyalar yordamida tashkil etish

Vebinarlar translyasiyasini tashkil etish

Bepul vebinar o‘tkazish usullari

- 1-усул. *YouTube + YouTube + YouTube*
- 2-усул. *YouTube + YouTube + Веб-сайтларга жойлаштириши*
- 3-усул. *OBS + YouTube + YouTube*
- 4-усул. *Zoom + Zoom + Zoom*
- 5-усул. *Zoom + YouTube + YouTube*

I RNING

Aralash ta’lim (**Blended Learning**) – bu shunday ta’lim konsepsiyasiki, unda ham auditoriyada, ham onlayn ravishda o‘quv mashg‘ulotlar tashkil etiladi. O‘quv mashg‘ulotining ushbu turida ta’lim oluvchilar auditoriyadan o‘qituvchi bilan yuzma-yuz

ko‘rishib ta’lim olishi va auditoriyadan tashqarida onlayn ravishda masofali ta’lim tizimlari orqali mustaqil ravishda ta’lim olishi mumkin.

FLIPPED CLASSROOM

Flipped learning – бу аралаш таълимнинг бир шакли бўлиб, таълим оловчиларни пассив, зерикарли ҳаракатини янги кўринишга ўтказувчи таълим концепцияси. Ушбу таълимда таълим оловчи уй вазифаси сифатида

видео-мабрузани тармоқ орқали кўради ва назарий материални мустақил ўзлаштиради, аудиторияда эса ўқитувчи билан ҳамкорликда амалий топшириқларни бажаради.

O‘qitishning an’anaviy va Flipped learning shakllari

Ўқитишининг анъанавий шакли

Машғулот давомида

Назарий
материални
ўзлаштириш

Берилган
вазифани
бажариш

Машғулотдан ташқари вақтда

Берилган вазифани бажариш

Flipped learning шакли

Машғулотдан ташқари вақтда

Назарий
материални
ўзлаштириш

Берилган
вазифани
бажариш

Машғулот давомида

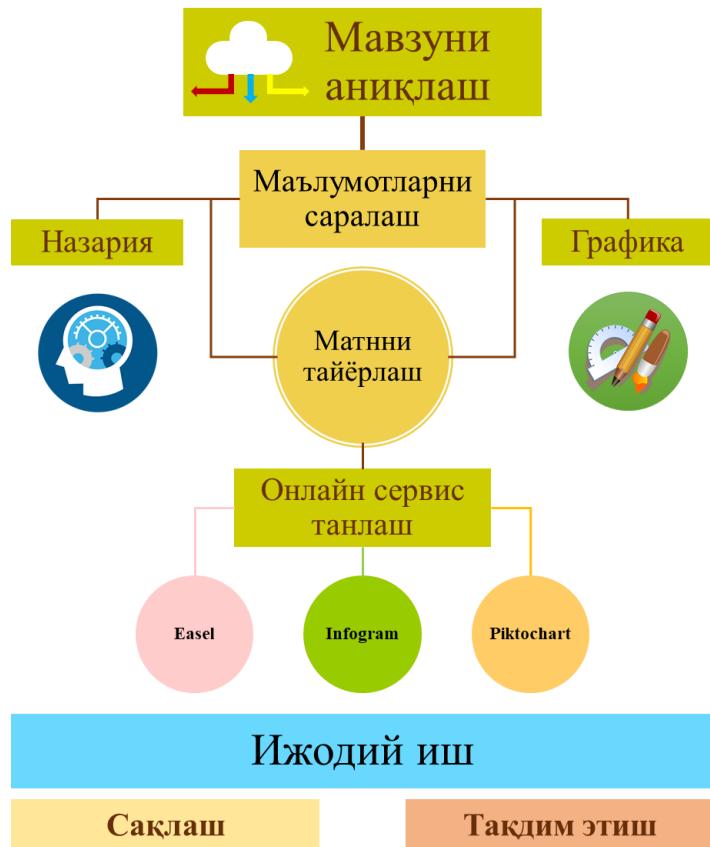
Билимни
такомиллаш-
тириш

Берилган
вазифани
бажариш

Amaliy topshiriq

1-topshiriq. Ixtiyoriy onlayn xizmatdan foydalanib, infografika yarating

2- topshiriq. Istalgan mavzu bo'yicha an'anaviy, aralash ta'lim (blended learning) va teskari ta'lim (flipped classroom) bo'yicha mashg'ulot ssenariysini ishlab chiqing.

3-vazifa. Mashg'ulot ssenariysini an'anaviy, aralash ta'lim (blended learning) va teskari ta'lim (flipped classroom) asosida infografika asosida yoritib bering va solishtiring.

4-vazifa. Berilgan matnni INSERT texnologiyasi asosida o'qib, + (bilaman), - (mening bilimimdan farq qiladi), (bilmayman) va ✓ (bilmoqchiman) belgilarini qo'yib chiqing.